

klei in de hand van de pottenbakker

22 oktober 2017
Zeewolde

achtergrond Romeinen 9...

- Paulus voelt de pijn dat Israël haar Messias verwerpt (:1-3);

achtergrond Romeinen 9...

- Paulus voelt de pijn dat Israël haar Messias verwerpt (:1-3);
- terwijl deze juist voor hen is bestemd (:5);

achtergrond Romeinen 9...

- ❑ Paulus voelt de pijn dat Israël haar Messias verwerpt (:1-3);
- ❑ terwijl deze juist voor hen is bestemd (:5);
- ❑ evenals de verbonden, de wetgeving, de eredienst en de beloften (:4);

achtergrond Romeinen 9...

- ❑ Paulus voelt de pijn dat Israël haar Messias verwerpt (:1-3);
- ❑ terwijl deze juist voor hen is bestemd (:5);
- ❑ evenals de verbonden, de wetgeving, de eredienst en de beloften (:4);
- ❑ Paulus antwoord: God heeft een voornemen/plan en Hij kiest uit - los van menselijke prestaties...

Romeinen 9

¹¹ Want toen de kinderen
nog niet geboren waren,
noch goed of kwaad hadden verricht
(opdat het naar uitverkiezend voornemen
van God zou blijven,
niet vanuit werken
maar vanuit degene die roept),

= Jakob en Ezau

ΜΗΤΩ ΓΑΡ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΩΝ
toch-nog-niet want |van-geboren-wordende

toen nog niet want de kinderen waren geboren

ΜΗΔΕ ΠΡΑΣΑΝΤΩΝ ΤΙ ΑΓΑΘΟΝ Η ΦΑΥΛΟΝ
noch -van-verrichtende iets goed of slecht
en hadden gedaan - goed noch kwaad

Romeinen 9

11 Want toen de kinderen
nog niet geboren waren,
noch goed of kwaad hadden verricht
(opdat het naar uitverkiezend voornemen
van God zou blijven,
niet vanuit werken
maar vanuit degene die roept),

= los van enige prestatie, positief of negatief

ΜΗΤΩ ΓΑΡ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΩΝ

toch-nog-niet want |van-geboren-wordende

toen nog niet want de kinderen waren geboren

ΜΗΔΕ ΠΡΑΣΑΝΤΩΝ ΤΙ ΑΓΑΘΟΝ Η ΦΑΥΛΟΝ

noch -van-verrichtende iets goed of slecht

en hadden gedaan - goed noch kwaad

Romeinen 9

11 Want toen de kinderen
nog niet geboren waren,
noch goed of kwaad hadden verricht
(opdat het naar uitverkiezend voornemen
van God zou blijven,
niet vanuit werken
maar vanuit degene die roept),

*God kiest uit, Hij heeft een
plan*

INA	H	KAT	ΕΚΛΟΓΗΝ	ΠΡΟΘΕCΙC	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΕΝΗ
opdat	het	overeenkomstig	uitverkiezing	voornemen	van-de	God	dat-het-blijft
opdat	het	-	verkiezend	voornemen	-	Gods	zou blijven

OYK	ΕΞ	ΕΡΓΩΝ	ΑΛΛ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΚΑΛΟΥΝΤΟC
niet	van-uit	werken	maar	van-uit	degene	roepende
niet	op grond van	werken	maar	op grond daarvan	dat Hij	riep

Romeinen 9

¹² werd tot haar gesproken
dat de grotere slaaf zal zijn
van de mindere,

> *Genesis 25:23*

ΕΡΡΕΘΗ

het-werd-uitgesproken

werd gezegd

ΑΥΤΗ

tot-haar

tot haar

ΟΤΙ Ο ΜΕΙΖΩΝ ΔΟΥΛΕΥΣΕΙ ΤΩ ΕΛΑΤΤΟΝΙ

dat de grotere | (hij)-zal-slaaf-zijn voor-de mindere

- de oudste zal dienstbaar zijn de jongste

Romeinen 9

¹³ zoals staat geschreven:

Jakob heb Ik lief,
Ezau echter haat Ik.

> Maleachi 1:3

ΚΑΘΩΣ ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ

zo-als   het-is-geschreven~

gelijk   staat geschreven

ΤΟΝ ΙΑΚΩΒ ΗΓΑΠΗΣΑ

de   Jakob   ik-heb-lief

-      Jakob   Ik heb liefgehad

ΤΟΝ ΔΕ ΗΣΑΥ ΕΜΙΧΗΣΑ

de   echter   Esau   ik-haat

-      maar   Ezau   Ik heb gehaat

Romeinen 9

¹³ zoals staat geschreven:

Jakob heb Ik lief,
Ezau echter haat Ik.

1. *haten* = op de tweede plaats stellen
Hebr. *sj'na* > twee [*sj'nei*);
2. 'haten' - ook vaak vertaald met: "niet-bemind" (bijv. Lea; Gen.29:31);
3. geschreven n.a.v. Edoms verwoesting (:3,4).

ΚΑΘΩΣ ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ

zo-als   het-is-geschreven~

gelijk   staat geschreven

ΤΟΝ ΙΑΚΩΒ ΗΓΑΠΗΣΑ

de   Jakob   ik-heb-lief

-      Jakob   Ik heb liefgehad

ΤΟΝ ΔΕ ΗΣΑΥ ΕΜΙΧΗΣΑ

de   echter   Esau   ik-haat

-      maar   Ezau   Ik heb gehaat

Romeinen 9

¹⁴ Wat zullen wij dan zeggen?

Er is toch geen onrechtvaardigheid bij God?_
Moge dat niet gebeuren!

NBG51: "volstrekt niet!"

St.Vert: "dat zij verre!"

A. God is GOD en geen verantwoording schuldig;

B. GOD zet alles recht en brengt alles terecht!

(Rom.11:32 -36)

ΤΙ ΟΥΝ ΕΡΟΥΜΕΝ

wat? dan

|wij-zullen-uitspreken

ΜΗ

toch-niet

ΑΔΙΚΙΑ

onrechtvaardigheid

wat dan zullen wij zeggen

-

zou er zijn onrechtvaardigheid

ΠΑΡΑ ΤΩ ΘΕΩ ΜΗ

bij de

God

toch-niet

ΓΕΝΟΙΤΟ

|moge-het-woorden~

bij -

God

niet

volstrekt

Romeinen 9

¹⁵ Want tot Mozes zegt Hij:

Ik zal mij ontfermen

over wie Ik Mij ook maar zou ontfermen

en Ik zal medelijden hebben

met wie Ik ook maar medelijden zou hebben.

> Exodus 33:19

ΤΩ ΜΩΥΣΕΙ ΓΑΡ ΛΕΓΕΙ
tot-de Mozes want hij-zegt

tot Mozes want hij zegt

ΕΛΕΗCΩ ΟΝ ΔΑΝ ΕΛΕΩ
ik-zal-mij-ontfermen wie ook-maar dat-ik-mij-ontferm

Ik zal mij ontfermen over wie - Ik mij ontferm

Romeinen 9

¹⁵ Want tot Mozes zegt Hij:
Ik zal mij ontfermen
over wie Ik Mij ook maar zou ontfermen
en Ik zal medelijden hebben
met wie Ik ook maar medelijden zou hebben.

KAI	OIKTIPHCO	ON	AN	OIKTIPCO
en	ik-zal-medelijden-hebben	wie	ook-maar	dat-ik-medelijden-heb
en	Ik zal barmhartig zijn	jegens wie	-	Ik barmhartig ben

Romeinen 9

¹⁶ Dus dan is het niet van degene die wil,
noch van degene die rent,
maar van de zich ontfermende God.

- "goed noch kwaad gedaan hadden" (:11);
  - "niet vanuit werken" (:11);
    - "niet van degene die wil" (:16);
      - "noch van degene die rent" (:16).

ΔΠΑ ΟΥΝ ΟΥ
dus dan niet

dus - het hangt niet daarvan af

ΤΟΥ ΘΕΛΟΝΤΟΣ ΟΥΔΕ
van-degene |willende noch

of iemand wil dan wel

ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΑΛΛΑ ΤΟΥ ΕΛΕΩΝΤΟΣ ΘΕΟΥ
van-degene |rennende maar van-de |zich-ontfermende God

of iemand loopt maar die zich ontfermt van God

Romeinen 9

¹⁷ Want de Schrift zegt tot Farao:
hiertoe verwek Ik uit jou,
zodat Ik in jou
mijn kunnen zou betonen,
zodat mijn naam verkondigd zou worden
in heel de aarde.

> Exodus 9:16

ΛΕΓΕΙ	ΓΑΡ	Η	ΓΡΑΦΗ	ΤΩ	ΦΑΡΑΩ
^l (zij)-zegt	want	het	Geschrift	tot-de	Farao
zegt	want	het	schriftwoord	tot	Farao

ΟΤΙ	ΕΙΣ	ΑΥΤΟ	ΤΟΥΤΟ	ΕΞΗΓΕΙΡΑ	ΣΕ
dat	tot-in	zelfde	dit	-ik-wek-uit	jou
-	-toe	-	daar-	Ik heb doen opstaan	u

Romeinen 9

17 Want de Schrift zegt tot Farao:
hiertoe verwek Ik uit jou,
zodat Ik in jou
mijn kunnen zou betonen,
zodat mijn naam verkondigd zou worden
in heel de aarde.

Gr. 'dunamis'
om zich ultiem te meten,
gebruikt GOD de sterkste
tegenstander

ΟΤΩΣ	ΕΝΔΕΙΣΩΜΑΙ	ΕΝ	ΣΕΙ	ΤΗΝ	ΔΥΝΑΜΙΝ	ΜΟΥ
zo-dat	dat-ik-zal-betonen~	in	jou	de	macht	van-mij
opdat	Ik zou tonen	in	u	-	kracht	mijn

Romeinen 9

17 Want de Schrift zegt tot Farao:
hiertoe verwek Ik uit jou,
zodat Ik in jou
mijn kunnen zou betonen,
zodat mijn naam verkondigd zou worden
in heel de aarde.

ΟΠΩΣ ΔΙΑΓΓΕΛΗ

zo-dat | dat-het-afgekondigd-zal-worden de naam van-mij in alle de aarde

- zou verbreed worden - naam mijn over gehele de aarde

Romeinen 9

¹⁸ Dus dan ontfermt Hij zich over wie Hij wil en Hij verhardt wie Hij wil.

= met de bedoeling van vers 17...

ΔΡΑ	ΟΥΝ	ΟΝ	ΘΕΛΕΙ	ΕΛΘΕΙ	ΟΝ	ΔΕ	ΘΕΛΕΙ	ΣΚΛΗΡΥΝΕΙ
dus	dan	wie	hij-wil	hij-ontfermt-zich	wie	echter	hij-wil	hij-verhardt
dus	-	over wie	Hij wil	Hij ontfermt zich	wie	en	Hij wil	Hij verhardt

Romeinen 9

¹⁹ Maar jij zal nu tot mij zeggen:
waarom verwijt Hij dan nog?

Want wie heeft zijn bedoeling weerstaan?

bijv. naar Farao toe

ΕΡΕΙC	ΜΟΙ	ΟΥΝ	ΤΙ	[ΟΥΝ]	ΕΤΙ	ΜΕΜΦΕΤΑΙ
¹ jij-zal-uitspreken	¹ tot-mij	dan	waarom?	dan	nog	¹ hij-verwijt~
gij zult zeggen	tot Mij	nu	wat	dan	nog	Hij heeft aan te merken

Romeinen 9

19 Maar jij zal nu tot mij zeggen:
waarom verwijt Hij dan nog?

Want wie heeft zijn bedoeling weerstaan?

NBG51 en St.Vert.: ~~zijn wil~~

ΤΩ	ΓΑΡ	ΒΟΥΛΗΜΑΤΙ	ΑΥΤΟΥ	ΤΙΣ	ΑΝΘΕΣΤΗΚΕΝ
<i>aan-het</i>	want	raadsbesluit	van-hem	wie ?	^o (hij)-heeft-weerstaan
-	want	wil	zijn	wie	wederstaat

Romeinen 9

¹⁹ Maar jij zal nu tot mij zeggen:
waarom verwijt Hij dan nog?

Want wie heeft zijn bedoeling weerstaan?

NBG51 en St.Vert.: ~~zijn wil~~

*Farao weerstond Gods (geopenbaarde) wil:
"laat mijn volk gaan"*

ΤΩ	ΓΑΡ	ΒΟΥΛΗΜΑΤΙ	ΑΥΤΟΥ	ΤΙΣ	ΑΝΘΕΣΤΗΚΕΝ
<i>aan-het</i>	<i>want</i>	<i>raadsbesluit</i>	<i>van-hem</i>	<i>wie ?</i>	<i>(hij)-heeft-weerstaan</i>
-	want	wil	zijn	wie	wederstaat

Romeinen 9

¹⁹ Maar jij zal nu tot mij zeggen:
waarom verwijt Hij dan nog?

Want wie heeft zijn bedoeling weerstaan?

NBG51 en St.Vert.: ~~zijn wil~~

Farao weerstond Gods (geopenbaarde) wil:
"laat mijn volk gaan"

maar niet Gods (verborgen) bedoeling:
nl. om zijn macht en kracht te tonen!

ΤΩ	ΓΑΡ	ΒΟΥΛΗΜΑΤΙ	ΑΥΤΟΥ	ΤΙΣ	ΑΝΘΕΣΤΗΚΕΝ
<i>aan-het</i>	<i>want</i>	<i>raadsbesluit</i>	<i>van-hem</i>	<i>wie ?</i>	<i>(hij)-heeft-weerstaan</i>
-	want	wil	zijn	wie	wederstaat

²⁰ Sterker nog, o mens!

Wie ben jij dat je de God tegenspreekt?
Het geboetseerde zal toch niet
tegen de boetseerder zeggen:
waarom maak jij mij zó?

*Paulus bevestigt dat niemand ooit GODS
bedoeling heeft weerstaan...
en hij gaat zelfs nog een stap verder!*

Ω ΔΝΘΡΩΠΕ ΜΕΝΟΥΝΓΕ

o ! mens !   sterker-nog

o   mens   maar

Romeinen 9

²⁰ Sterker nog, o mens!

Wie ben jij dat je de God tegenspreekt?

Het geboetseerde zal toch niet tegen de boetseerder zeggen: waarom maak jij mij zó?

*Paulus antwoordt de kritische mens met een tegenvraag: wie ben jij?
Vergl. GOD in Job 38...*

CY	TIC	EI	O	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ	ΤΩ	ΘΕΩ		
jij	wie?	jij-bent	degene	tegenantwoord-gevende~	aan-de	God		
gij	wie	zijt	gij	dat	gij	zoudt tegenspreken	-	God

Romeinen 9

²⁰ Sterker nog, o mens!

Wie ben jij dat je de God tegenspreekt?

Het geboetseerde zal toch niet
tegen de boetseerder zeggen:
waarom maak jij mij zó?

ΜΗ	ΕΡΕΙ	ΤΟ ΠΛΑΣΜΑ	ΤΩ	ΠΛΑΣΑΝΤΙ
toch-niet	(het)-zal-uitspreken	het gemodelleerde	tot-degene	modellerende
soms	zal zeggen misschien	het geboetseerde	tot zijn	boetseerder

---

ΤΙ	ΜΕ	ΕΠΟΙΗCΑC	ΟΥΤΩC
waarom?	mij	jij-maakt	zó
waarom	mij	gij hebt gemaakt	zo

Romeinen 9

²¹ Of heeft de pottenbakker niet de autoriteit over het leem om uit hetzelfde kneedsel het ene voorwerp te maken tot eer, het andere echter tot oneer?

*NBG51: vrije beschikking
een pottenbakker hoeft zich niet te verantwoorden tegenover het leem*

H OYK EXEI	EZOYCIAN	O KEPAMEYC TOY	ΠΗΛΟΥ
of niet	(hij)-heeft	de pottenbakker	van-het leem
of niet	heeft	de pottebakker	over het leem

Romeinen 9

21 Of heeft de pottenbakker
niet de autoriteit over het leem
om uit hetzelfde kneedsel
het ene voorwerp te maken tot eer,
het andere echter tot oneer?

= zonder eer
vergl. NBG51: alledaags gebruik

ΕΚ	ΤΟΥ	ΑΥΤΟΥ	ΦΥΡΑΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΗΣΑΙ	Ο	ΜΕΝ
van-uit	het	zelfde	kneedsel	-te-maken	dat	inderdaad
uit	de	zelfde	klomp	om te vervaardigen	het ene	-

ΕΙΣ	ΤΙΜΗΝ	ΣΚΕΥΟΣ	Ο	ΔΕ	ΕΙΣ	ΑΤΙΜΙΑΝ
tot-in	eer	voorwerp	dat	echter	tot-in	oneer
tot	eervol	voorwerp	het andere	-	tot	alledaags gebruik

conclusies...

- ❑ GOD is de Schepper van alles en elke creatie heeft een bedoeling (vergl. Spr.16:4);
- ❑ een mens kan Gods wil weerstaan maar nooit Gods bedoeling ('geheime agenda');
- ❑ God is geen verantwoording schuldig aan zijn creaties;
- ❑ GODS werk is nog steeds (gedurende de aeonen) 'in uitvoering';
- ❑ wanneer GODS werk 'af' is... zal ieder schepsel Hem van harte loven en prijzen!